



6. Al-An'am

Källa: Introduktion till Koranstudier
Författare: Syed Abul A'la Mawdudi

6. Al-An'am

Namn

Denna sura får sitt namn från verserna 136, 138 och 139, i vilka vissa vidskepliga föreställningar hos de avgudadyrkande araberna rörande tillåtelsen av vissa boskapsdjur (*an'am*) och otillåtelsen av andra har blivit vederlagda.

Uppenbarelsens period

Enligt en tradition från Ibn 'Abbas uppenbarades hela suran vid ett enda tillfälle i Makkah. Asma', dotter till Yazid och kusin till Hadrat Mu'adh ibn Jabal, säger: "Under uppenbarelsen av denna sura red den helige Profeten på en kamel, och jag höll i dess nosrem. Kamelhonan började känna tyngden så starkt att det verkade som om hennes ben skulle brytas under den." Vi får också veta från andra traditioner att den helige Profeten dikterade hela suran samma natt som den uppenbarades.

Dess ämnesinnehåll visar tydligt att den måste ha uppenbarats under det sista året av den helige Profetens liv i Makkah. Traditionen från Asma', dotter till Yazid, bekräftar också detta. Eftersom hon tillhörde Ansar och antog islam efter Profetens migration till Yathrib, måste hennes besök hos Profeten i Makkah ha ägt rum under hans sista år där. För innan dess var hans relationer med dessa människor inte så nära att en kvinna därifrån skulle ha kommit för att besöka honom i Makkah.

Uppenbarelsens omständigheter

När uppenbarelseperioden väl fastställts blir det lättare att föreställa sig surans bakgrund. Tolv år hade gått sedan den helige Profeten började kalla människor till islam. Qurayshs fientlighet och förföljelse hade blivit som mest grym och brutal, och majoriteten av muslimerna hade tvingats lämna sina hem och utvandra till Habasha (Abyssinien). Framför allt hade Profeten förlorat sina två stora stöd: Abu Talib och Hadrat Khadijah. Därmed berövades han allt världsligt stöd.

Trots detta fortsatte han sin mission mitt i motståndet. Som resultat började å ena sidan alla goda människor i Makkah och de omgivande klanerna gradvis att acceptera islam; å andra sidan var samhället som helhet fast beslutet att förbli hårdnackat och avvisande. Därför utsattes varje person som visade minsta benägenhet för islam för hån, förlöjligande, fysisk misshandel och social bojkott.

Det var i dessa mörka omständigheter som en strimma hopp visade sig från Yathrib, där islam började spridas fritt genom ansträngningarna från några inflytelserika personer från Aws och Khazraj som hade antagit islam i Makkah. Detta var en blygsam början på islams marsch mot framgång, och ingen kunde då förutse de stora möjligheter som låg dolda i detta. För en ytlig betraktare verkade islam vid den tiden vara en svag rörelse utan materiellt stöd, förutom det ringa stöd som kom från Profetens egen familj och några få fattiga anhängare. Dessa kunde uppenbarligen inte ge mycket hjälp, eftersom de själva hade blivit utdrivna av sina egna folk, som hade blivit deras fiender och förföljde dem.

Ämnen

Det var under dessa omständigheter som detta tal uppenbarades. De huvudsakliga ämnena som behandlas i detta tal kan delas in i sju rubriker:

1. Vederläggning av shirk och inbjudan till tawhid.

2. **Framställning av läran om livet efter döden, och vederläggning av den felaktiga föreställningen att det inte finns något bortom detta världsliga liv.**
3. **Vederläggning av de rådande vidskeplerna.**
4. **Framställning av de grundläggande moraliska principerna för uppbyggnaden av det islamiska samhället.**
5. **Svar på de invändningar som riktades mot den helige Profetens person och hans mission.**
6. **Tröst och uppmuntran till den helige Profeten och hans följeslagare, som vid den tiden befann sig i ett tillstånd av oro och nedstämdhet på grund av missionens till synes uteblivna framgång.**
7. **Tillrättavisning, varning och hot till de icke-troende och motståndarna, att de skulle överge sin likgiltighet och högmod.**

Det bör dock noteras att dessa ämnen inte behandlas ett efter ett under separata rubriker, utan talet fortsätter som en sammanhängande helhet, och dessa ämnen återkommer gång på gång på nya och olika sätt.

Bakgrunden till de makki surorna

Eftersom detta är den första långa makki suran i Koranens ordningsföljd är det användbart att förklara den historiska bakgrunden till makki suror i allmänhet, så att läsaren lättare kan förstå dem och våra hänvisningar till deras olika stadier i kommentarerna.

Först bör det noteras att det finns relativt lite material om bakgrunden till uppenbarelsen av makki suror, medan uppenbarelseperioden för alla madani suror är känd eller kan fastställas med liten ansträngning. Det finns autentiska traditioner även om uppenbarelseanledningarna för majoriteten av deras verser.

När det gäller makki suror har vi däremot inte sådan detaljerad information. Endast några få suror och verser har autentiska traditioner om tid och omständighet för deras uppenbarelse. Detta beror på att historien om den makki perioden inte nedtecknades lika detaljerat som den madani perioden.

Därför måste vi förlita oss på surornas interna bevis för att fastställa deras uppenbarelseperiod: till exempel de ämnen de behandlar, deras stil, och direkta eller indirekta hänvisningar till händelser och omständigheter. Det är därför uppenbart att vi med sådana bevis inte kan säga exakt att en viss sura eller vers uppenbarades vid ett specifikt tillfälle. Det mesta vi kan göra är att jämföra en suras interna bevis med händelserna i

Profetens liv i Makkah och sedan komma till en mer eller mindre korrekt slutsats om vilken period suran tillhör.

Om vi håller detta i åtanke kan Profetens mission i Makkah delas in i fyra stadier:

Första stadiet

Började med hans utnämning till Sändebud och slutade med proklamationen av profetskapet tre år senare. Under denna period gavs budskapet i hemlighet till några utvalda personer, medan allmänheten i Makkah inte kände till det.

Andra stadiet

Varade i två år efter proklamationen av profetskapet. Det började med motstånd från enskilda personer; sedan tog det gradvis formen av fiendlighet, hån, förlöjligande, anklagelser, förolämpningar och falsk propaganda. Därefter bildades grupper för att förfölja de muslimer som var relativt fattiga, svaga och hjälplösa.

Tredje stadiet

Varade i cirka sex år, från början av förföljelsen till Abu Talibs och Hadrat Khadijahs död i det tionde profetåret. Under denna period blev förföljelsen av muslimerna så grym och brutal att många tvingades utvandra till Habasha. Social och ekonomisk bojkott infördes mot Profeten och hans familj, och de muslimer som stannade kvar i Makkah tvingades söka skydd i Shi'b Abi Talib, som belägrades.

Fjärde stadiet

Varade i cirka tre år, från det tionde till det trettonde profetåret. Detta var en period av svåra prövningar och lidanden för Profeten och hans följeslagare. Livet hade blivit outhärdligt i Makkah, och det verkade inte finnas någon fristad ens utanför staden. När Profeten gick till Ta'if erbjöd de honom varken skydd eller gästfrihet. Under Hajj brukade han vädja till varje arabisk stam att acceptera hans inbjudan till islam, men möttes av avslag från alla håll. Samtidigt höll Quraysh rådslag om hur de skulle göra sig av med honom — genom att döda, fängsla eller förvisa honom.

Det var vid denna mest kritiska tidpunkt som Allah öppnade Ansars hjärtan i Yathrib, dit han migrerade på deras inbjudan.

Nu när vi har delat in Profetens liv i Makkah i fyra stadier blir det lättare att avgöra, så långt det är möjligt, vilket stadium en viss makki sura tillhör. Suror från ett visst stadium kan särskiljas från de andra genom sitt ämnesinnehåll och sin stil. Dessutom innehåller de hänvisningar som kastar ljus över de omständigheter som utgör bakgrunden till deras uppenbarelse.

I de följande makki surorna kommer vi, baserat på varje stadiens kännetecken, att ange i förorden vilket stadium en viss makki sura uppenbarades i.

Ämne:

Den islamiska trosläran

Denna sura behandlar huvudsakligen olika aspekter av de stora artiklarna i den islamiska trosläran: **tawhid**, **livet efter döden**, **profetskapet**, och deras praktiska tillämpning i människans liv. Samtidigt vederlägger den motståndarnas felaktiga föreställningar, besvarar deras invändningar, varnar och tillrättavisar dem, och tröstar den helige Profeten och hans följeslagare som då led av förföljelse.

Dessa teman behandlas inte under separata rubriker, utan har sammanvävts på ett utmärkt sätt.